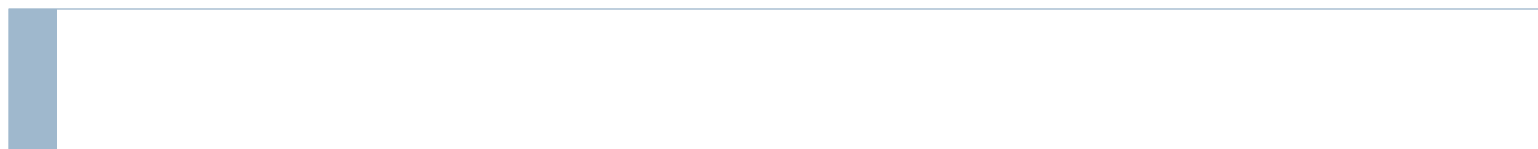
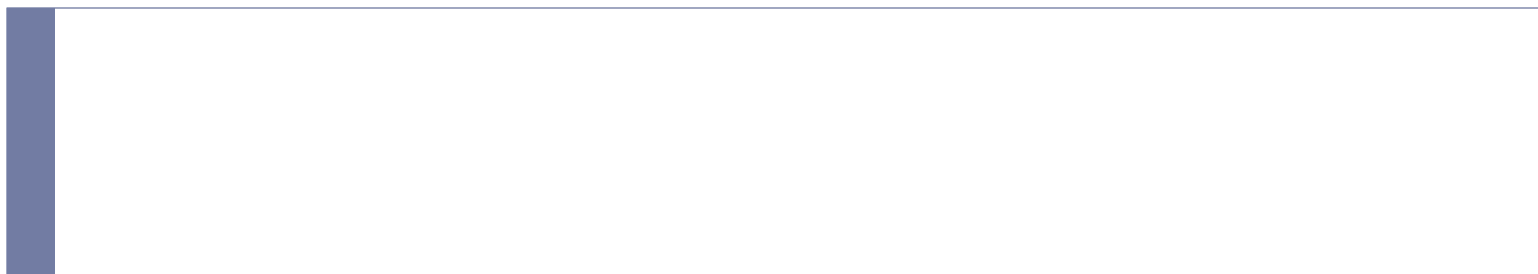

آشنایی با ساختار نظام و دولت جمهوری اسلامی ایران و چشم انداز

مفاهیم

▶ **قانون اساسی:** مهمترین سند اجماع ملی در هر کشور که شکل حکومت، قوای حاکم، وظایف و اختیارات هر کدام و روابط میان آنها را مشخص می کند.

▶ **نظام سیاسی:** ساخت سیاسی هر کشور، اجزا و جهت گیری آن را مشخص می کند. بر حسب معیارهای مختلفی طبقه بندی می شود. مثلاً بر حسب نحوه تفکیک قوا به نظامهای ریاستی، نظامهای پارلمانی و نظامهای نیمه ریاستی تقسیم می شود.

نظامهای ریاستی

- ▶ انتخابات جداگانه رئیس جمهور و کنگره
 - ▶ معمولاً کنگره نمی تواند رئیس جمهور را برکنار کند هرچند به ندرت امکان استیضاح رئیس جمهور توسط آن وجود دارد.
 - ▶ معمولاً رئیس جمهور اختیار انحلال کنگره را ندارد.
 - ▶ تفکیک قوا بیشتر است.
 - ▶ رئیس جمهور توسط مردم انتخاب میشود.
 - ▶ محدودیتهایی برای انتخاب مجدد رئیس جمهور وجود دارد.
 - ▶ مردم هنگام انتخاب رئیس جمهور بیشتر به فرد رای می دهند.
 - ▶ نامزد ناکام ریاست جمهوری ممکن است از عرصه فعالیت سیاسی خارج شود.
 - ▶ کنگره و رئیس جمهور هر دو مشروعیت دموکراتیک دارند و اختلافاتشان را با رجوع به محاکم عالی حل میکنند.
-

نظامهای پارلمانی

- ▶ تفکیک قوا به شدت نظام ریاستی نیست.
- ▶ رئیس کشور اختیار قدرت اجرایی ندارد و حکومت در دست رئیس دولت یا نخست وزیر است.
- ▶ مردم تنها نمایندگان خود در پارلمان را انتخاب می کنند و آنها رئیس دولت را بر می گزینند.
- ▶ رئیس دولت ممکن است به موجب رای عدم اعتماد پارلمان از کار برکنار شود.
- ▶ نخست وزیر معمولاً می تواند پارلمان را منحل کند و انتخابات جدیدی برگزار کند.
- ▶ نخست وزیر می تواند تا وقتی حزب وی یا ائتلاف احزاب حامی دولت در پارلمان اکثریت داشته باشند، در قدرت باقی بماند.
- ▶ برای نخست وزیری، باید از حمایت گسترده یک حزب یا ائتلافی از احزاب برخوردار بود و حمایت حزب اکثریت یا مجموعه ای از احزاب در پارلمان را به دست آورد.
- ▶ رهبر حزب ناکام در انتخابات، رهبری اپوزیسیون را به دست می گیرد.
- ▶ فقط پارلمان از مشروعیت دموکراتیک برخوردار است و می تواند نخست وزیر را ابقا یا اخراج کند.

نظامهای نیمه ریاستی

- ▶ حضور توأمان رئیس جمهور و نخست وزیر
 - ▶ رئیس جمهور منتخب مردم است.
 - ▶ نخست وزیر به وسیله اکثریت پارلمان انتخاب می شود.
 - ▶ رئیس جمهور معمولاً در روابط خارجی و امور دفاعی اعمال قدرت می کند و نخست وزیر به امور اجرایی متعارف می پردازد.
 - ▶ ممکن است رئیس جمهور از یک حزب و نخست وزیر از حزب دیگر باشد.
-
-

حق حاکمیت ملت و قوای ناشی از آن در ج.ا.ا.

▶ **اصل ۵۶:** حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خداست و هم او، انسان را بر سرنوشت اجتماعی خویش حاکم ساخته است. هیچ کس نمی تواند این حق الهی را از انسان سلب کند یا در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد و ملت این حق خداداد را از طرقي که در اصول بعد می آید اعمال می کند.

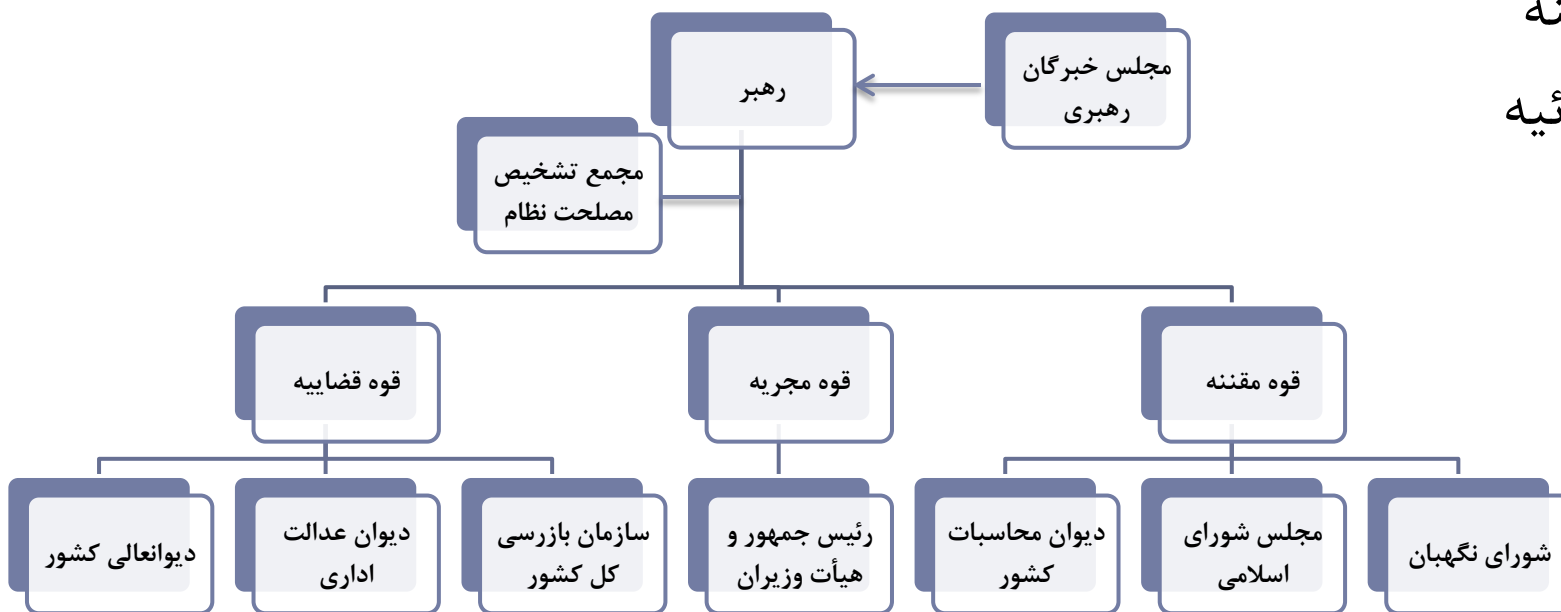
▶ **اصل ۵۷:** قوای حاکم در جمهور اسلامی ایران عبارتند از: قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضاییه که زیر نظر ولایت مطلقه امر و امامت امت بر طبق اصول آینده این قانون اعمال می گردند. این قوا مستقل از یکدیگرند.

قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران

▶ قوه مجریه

▶ قوه مقننه

▶ قوه قضائیه

رهبری

- ▶ شرایط و صفات رهبر:
 - ▶ صلاحیت علمی در فقه
 - ▶ عدالت و تقوای لازم
 - ▶ بینش صحیح سیاسی و اجتماعی، تدبیر، شجاعت، مدیریت و قدرت کافی برای رهبری
 - ▶ اولویت با بینش فقهی و سیاسی قویتر
 - ▶ وظایف و اختیارات:
 - ▶ اصل ۱۱۰ قانون اساسی
-

وظایف و اختیارات رهبر

- ▶ تعیین سیاست های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ▶ نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام.
- ▶ فرمان همه پرسی.
- ▶ فرماندهی کل نیروهای مسلح.
- ▶ اعلام جنگ و صلح و بسیج نیروها.
- ▶ حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه گانه.
- ▶ حل معضلات نظام که از طرق عادی قابل حل نیست، از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ▶ امضاء حکم ریاست جمهوری پس از انتخاب مردم.
- ▶ **عزل رییس جمهور** با در نظر گرفتن مصالح کشور پس از حکم دیوان عالی کشور به تخلف وی از وظایف قانونی، یا رأی مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت وی بر اساس اصل هشتاد و نهم.
- ▶ عفو یا تخفیف مجازات محکومیت در حدود موازین اسلامی پس از پیشنهاد رییس قوه قضاییه.
- ▶ رهبر می تواند بعضی از وظایف و اختیارات خود را به شخص دیگری تفویض کند.

وظایف و اختیارات رهبر (ادامه)

- ▶ نصب و عزل و قبول استعفای:
- ▶ - فقهای شورای نگهبان.
- ▶ - عالیترین مقام قوه قضائیه.
- ▶ - رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
- ▶ - رئیس ستاد مشترک.
- ▶ - فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.
- ▶ - فرماندهان عالی نیروهای نظامی و انتظامی.

مجمع تشخیص مصلحت نظام

- ▶ حل اختلاف میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان
- ▶ مشاوره در امور ارجاع شده توسط رهبر
- ▶ انتصاب اعضاء ثابت و متغیر توسط رهبر
- ▶ تدوین و تصویب مقررات مربوط به خود و تأیید رهبر

شورای رهبری

- ▶ اصل ۱۱۱ قانون اساسی
 - ▶ **شرایط تشکیل:** ناتوانی موقتی، فوت، کناره گیری یا عزل رهبر به تشخیص خبرگان رهبری
 - ▶ **اعضاء:** رئیس جمهور، رئیس قوه قضائیه؛ یکی از فقهای شورای نگهبان به انتخاب مجمع تشخیص مصلحت نظام
 - ▶ چنانچه در این مدت یکی از آنان به هر دلیل نتواند انجام وظیفه نماید، فرد دیگر به **انتخاب مجمع**، با حفظ **اکثریت فقهاء**، در شورا به جای وی منصوب می گردد.
 - ▶ ضرورت تصویب سه چهارم اعضاء مجمع تشخیص مصلحت نظام برای ایفای برخی از وظایف
-

خبرگان رهبری

▶ تعیین و عزل رهبر توسط خبرگان منتخب مردم

▶ تغییر و تصویب قانون مربوط به:

- تعداد و شرایط خبرگان

- کیفیت انتخاب آنها

- آیین نامه داخلی جلسات آنها

قوه مجریه

- ▶ اصل ۶۰ قانون اساسی: اعمال قوه مجریه جز در اموری که این قانون مستقیماً بر عهده رهبری گذارده شده، از طریق رئیس جمهور و وزرا است.
- ▶ دوره چهار ساله ریاست جمهوری با رای مستقیم مردم و فقط امکان یک دوره متوالی
- ▶ شرایط رئیس جمهور: اصل ۱۱۵ قانون اساسی
- ▶ نحوه انتخاب رئیس جمهور: اصول ۱۱۶ تا ۱۲۰ قانون اساسی
- ▶ وظایف و اختیارات رئیس جمهور: اصول ۱۲۲ تا ۱۲۹، ۱۳۳ تا ۱۳۶ و ۱۳۸ قانون اساسی
- ▶ عزل و جانشینی رئیس جمهور: اصول ۱۳۰ تا ۱۳۲ قانون اساسی
- ▶ وظایف و اختیارات هیات وزیران: اصول ۱۳۷ تا ۱۳۹ قانون اساسی

شرایط رئیس جمهور

- ▶ رجال مذهبی و سیاسی
- ▶ ایرانی الاصل،
- ▶ تابع ایران،
- ▶ مدیر و مدبر،
- ▶ دارای حسن سابقه و امانت و تقوی،
- ▶ مومن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور.

نحوه انتخاب رئیس جمهور

- ▶ حداقل یک ماه پیش از پایان دوره ریاست جمهوری قبلی
 - ▶ اعلام رسمی کاندیداتوری
 - ▶ ضرورت کسب اکثریت مطلق آراء شرکت کنندگان
 - ▶ عدم کسب اکثریت مطلق: دور دوم
 - ▶ رقابت میان دو نامزد دارای بیشترین رأی در جمعه آینده
 - ▶ کسب بیشترین رأی
 - ▶ نظارت شورای نگهبان بر انتخابات
 - ▶ در فاصله انتخاب رئیس جمهور جدید و پایان دوره ریاست جمهوری سابق، رئیس جمهور پیشین وظایف رئیس جمهوری را انجام می دهد.
-

وظایف و اختیارات رئیس جمهور

- ▶ مسئولیت در برابر ملت، رهبر و مجلس شورای اسلامی (مسئولیت به معنای پاسخگویی)
- ▶ امضاء مصوبات مجلس یا نتیجه همه‌پرسی
- ▶ انتخاب معاون
- ▶ امضای عهدنامه‌ها، مقاوله‌نامه‌ها، موافت‌نامه‌ها و قراردادهای خارجی
- ▶ مسئولیت امور برنامه و بودجه
- ▶ مسئولیت امور اداری و استخدامی
- ▶ تعیین نماینده یا نمایندگان ویژه با اختیارات مشخص در موارد خاص، بر حسب ضرورت با تصویب هیأت وزیران
- ▶ تصویب سفیران و امضاء استوارنامه آنان
- ▶ پذیرش استوارنامه سفیران خارجی
- ▶ اعطای نشان‌های دولتی
- ▶ انتخاب و عزل وزرا و معرفی آنها برای گرفتن رأی اعتماد به مجلس
- ▶ ریاست هیأت وزیران و نظارت بر آنها
- ▶ مسئولیت اقدامات هیأت وزیران در برابر مجلس
- ▶ رسیدگی به اختلاف نظر یا تداخل در وظایف قانونی دستگاه‌های دولتی
- ▶ تعیین سرپرست برای وزارتخانه‌های بی وزیر حداکثر برای مدت سه ماه
- ▶ تأیید مصوبات کمیسیونهای متشکل از چند وزیر

عزل و جانشینی رئیس جمهور

- ▶ تقدیم استعفا به رهبر
- ▶ جانشینی معاون اول رئیس جمهور با موافقت رهبری
- ▶ نبود معاون اول یا وجود موانع: انتصاب فرد دیگر توسط رهبر
- ▶ ترتیب انتخاب رئیس جمهور جدید توسط شورایی متشکل از رئیس مجلس و رئیس قوه قضائیه و معاون اول رئیس جمهور حداکثر ظرف مدت پنجاه روز

وظایف و اختیارات هیات وزیران

وزرا

- ▶ مسئولیت در قبال وظایف خاص خویش در برابر رئیس جمهور و مجلس
- ▶ مسئولیت در قبال اعمال دیگران در امور مصوب هیأت وزیران
- ▶ وضع آیین نامه و صدور بخشنامه

هیأت وزیران

- ▶ وضع تصویب نامه و آیین نامه
- ▶ صلح دعاوی راجع به اموال عمومی و دولتی یا ارجاع آن به داوری

قوه مقننه

- ▶ **مجلس شورای اسلامی:** نمایندگان منتخب مردم
 - ▶ **دیوان محاسبات کشور:** زیر نظر مجلس، حسابرسی دستگاه هایی که از بودجه کل کشور استفاده می کنند و انتشار گزارش تفریح بودجه.
 - ▶ **شورای نگهبان:**
 - شش فقیه منتخب رهبر و شش حقوقدان مسلمان پیشنهادی رئیس قوه قضائیه و منتخب مجلس،
 - پاسداری از عدم مغایرت مصوبات مجلس با اسلام و قانون اساسی؛
 - نظارت بر انتخابات و همه پرسی؛
 - تفسیر قانون اساسی
-
-

وظایف و اختیارات مجلس شورای اسلامی

- ▶ قانونگذاری در عموم مسائل در حدود مقرر در قانون اساسی؛
- ▶ اظهارنظر در تمام مسائل داخلی و خارجی کشور؛
- ▶ رای اعتماد به وزیران؛
- ▶ سوال از وزرا و رئیس جمهور؛
- ▶ استیضاح وزرا، هیأت وزیران و رئیس جمهور؛
- ▶ رأی به عدم کفایت رئیس جمهور؛
- ▶ رسیدگی و تصویب بودجه؛
- ▶ وضع مالیات؛
- ▶ تصویب همه پرسی؛
- ▶ پیشنهاد طرح؛
- ▶ ارائه پیشنهاد و اصلاح بر لوایح؛
- ▶ تعیین تعداد وزرا و حدود اختیارات هر کدام
- ▶ تصویب توقف انتخابات در زمان جنگ و اشغال نظامی کشور؛
- ▶ تفسیر قوانین عادی؛
- ▶ تحقیق و تفحص در تمام امور کشور؛
- ▶ تصویب قراردادهای بین المللی؛
- ▶ تصویب اصلاحات جزئی در خطوط مرزی کشور؛
- ▶ تصویب محدودیتهای ضروری موقتی در جنگ و شرایط اضطراری؛
- ▶ تصویب گرفتن یا دادن وام یا کمکهای بلاعوض داخلی و خارجی از طرف دولت؛
- ▶ تصویب استخدام کارشناسان خارجی از طرف دولت؛
- ▶ تصویب انتقال بناها و اموال دولتی نفیس ملی به غیر؛
- ▶ تصویب صلح یا ارجاع به داوری دعاوی خارجی و دعاوی داخلی مهم درباره اموال عمومی و تعیین موارد مهم
- ▶ اجازه تصویب اساسنامه های شرکتهای و سازمانهای دولتی یا وابسته به دولت به دولت؛
- ▶ رسیدگی به شکایت افراد از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه، ارجاع موارد مربوط به قوای دیگر به آنها و اعلام نتیجه

قوه قضائیه

- ▶ حل و فصل دعاوی
 - ▶ احیای حقوق عامه و گسترش عدل و آزادی های مشروع.
 - ▶ نظارت بر حسن اجرای قوانین.
 - ▶ کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و مقررات مدون جزایی اسلام.
 - ▶ اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمین.
-

اجزاء قوه قضائیه

▶ حوزه ریاست

▶ دادگستری

▶ سازمان بازرسی کل کشور

▶ دیوان عالی کشور

▶ دیوان عدالت اداری

▶ **وظایف و اختیارات:**

▶ اصول ۱۵۶ تا ۱۶۱، ۱۷۰، ۱۷۳، ۱۷۴ قانون اساسی

رئیس قوه قضائیه

▶ مجتهد عادل و آگاه به امور قضایی

▶ انتصاب توسط رهبر

▶ دوره پنج ساله

وظایف و اختیارات:

▶ ایجاد تشکیلات لازم در دادگستری

▶ تهیه لوایح قضایی

▶ استخدام و عزل و نصب قضات

▶ تغییر محل مأموریت قضات و تعیین مشاغل و ترفیع آنان و مانند اینها از امور اداری، طبق قانون.

دادگستری

- ▶ حل و فصل دعاوی
 - ▶ حفظ حقوق عمومی
 - ▶ وزیر دادگستری: مسوولیت روابط قوه قضاییه با قوه مجریه و قوه مقننه
 - ▶ انتخاب به پیشنهاد رییس قوه قضاییه به رییس جمهور
 - ▶ امکان تفویض اختیارات تام مالی و اداری و نیز اختیارات استخدامی غیر قضات از سوی رییس قوه قضاییه به وزیر دادگستری
-
-

سازمان بازرسی کل کشور

- ▶ نظارت بر حسن جریان امور در دستگاه‌های اداری
- ▶ نظارت بر اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری
- ▶ زیر نظر رییس قوه قضائیه
- ▶ تعیین حدود اختیارات و نحوه عمل توسط قانون

دیوان عالی کشور

- ▶ مجتهد عادل و آگاه به امور قضایی
- ▶ انتصاب از سوی رییس قوه قضاییه با مشورت قضات دیوان عالی کشور
- ▶ دوره پنج ساله

وظایف:

- ▶ نظارت بر اجرای صحیح قوانین در محاکم
- ▶ ایجاد وحدت رویه قضایی
- ▶ سایر مسئولیت های قانونی

دیوان عدالت اداری

▶ رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به

- مأمورین دولتی
- واحدهای دولتی
- آیین‌نامه‌های دولتی

▶ احقاق حقوق مردم

▶ زیر نظر رییس قوه قضاییه

▶ تعیین حدود اختیارات و نحوه عمل توسط قانون

شوراها و مجامع تخصصی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

- ▶ شورای موقت رهبری: اصل ۱۱۱ قانون اساسی
 - ▶ شورای نگهبان: اصل ۹۱ قانون اساسی
 - ▶ شورای نظارت بر صدا و سیما: اصل ۱۷۵ قانون اساسی
 - ▶ شورای عالی امنیت ملی: اصل ۱۷۶ قانون اساسی
 - ▶ شورای بازنگری در قانون اساسی: اصل ۱۷۷ قانون اساسی
 - ▶ شوراهای اسلامی: فصل هفتم قانون اساسی
 - ▶ مجمع تشخیص مصلحت نظام: اصل ۱۱۲ قانون اساسی
-

شوراهای اسلامی شهر و روستا

- ▶ منتخب مردم
 - ▶ برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی
 - ▶ تصمیمات شوراها نباید مخالف موازین اسلام و قوانین کشور باشد.
 - ▶ الزام استانداران، فرمانداران، بخشداران و سایر مقامات کشوری که از طرف دولت تعیین می‌شوند به رعایت تصمیمات شوراها در حدود اختیارات آنها
 - ▶ انحلال شوراها فقط در صورت انحراف از وظایف قانونی
 - ▶ حق شکایت شورا به دادگاه صالح در اعتراض به انحلال
 - ▶ الزام دادگاه به رسیدگی خارج از نوبت
-

شورای اسلامی استانها

- ▶ نمایندگان شوراهای استان ها
 - ▶ جلوگیری از تبعیض
 - ▶ همکاری در تهیه برنامه‌های عمرانی و رفاهی استان ها
 - ▶ نظارت بر اجرای هماهنگ برنامه‌های عمرانی و رفاهی استان ها
 - ▶ تهیه و پیشنهاد طرح در حدود وظایف خود به مجلس شورای اسلامی مستقیماً یا از طریق دولت
 - ▶ انحلال شوراها فقط در صورت انحراف از وظایف قانونی
 - ▶ حق شکایت شورا به دادگاه صالح در اعتراض به انحلال
 - ▶ الزام دادگاه به رسیدگی خارج از نوبت
-

شورای اسلامی اصناف و مشاغل

▶ نمایندگان کارگران، دهقانان و سایر کارکنان و مدیران در واحدهای آموزشی، اداری، خدماتی و مانند اینها

▶ تأمین قسط اسلامی
▶ همکاری در تهیه برنامه‌ها
▶ ایجاد هماهنگی در پیشرفت امور

در واحدهای تولیدی، صنعتی و کشاورزی

▶ انحلال شوراها فقط در صورت انحراف از وظایف قانونی

▶ حق شکایت شورا به دادگاه صالح در اعتراض به انحلال

▶ الزام دادگاه به رسیدگی خارج از نوبت

شورای نظارت بر صدا و سیما

▶ دو نفر از نمایندگان:

- رئیس جمهور
- رئیس قوه قضائیه
- مجلس شورای اسلامی

شورای عالی امنیت ملی

- ▶ تأمین منافع ملی
 - ▶ پاسداری از انقلاب اسلامی و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی
 - ▶ تعیین سیاستهای دفاعی - امنیتی کشور در محدوده سیاست های کلی تعیین شده از طرف مقام رهبری.
 - ▶ هماهنگ نمودن فعالیتهای سیاسی، اطلاعاتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در ارتباط با تدابیر کلی دفاعی - امنیتی.
 - ▶ بهره‌گیری از امکانات مادی و معنوی کشور برای مقابله با تهدیدهای داخلی و خارجی.
 - ▶ اجرای مصوبات پس از تأیید مقام رهبری
-

اعضای شورای عالی امنیت ملی

- ▶ روسای قوای سه گانه
- ▶ رییس ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح
- ▶ مسوول امور برنامه و بودجه
- ▶ دو نماینده به انتخاب مقام رهبری
- ▶ وزرای امور خارجه، کشور، اطلاعات
- ▶ حسب مورد وزیر مربوط و عالیترین مقام ارتش و سپاه
- ▶ ریاست رئیس جمهور

شوراهای فرعی امنیت ملی

- ▶ تشکیل شوراهای فرعی از قبیل شورای دفاع و شورای امنیت کشور
- ▶ ریاست رییس جمهور یا یکی از اعضای شورای عالی از طرف رییس جمهور
- ▶ تعیین حدود اختیارات و وظایف شوراهای فرعی توسط قانون
- ▶ تصویب تشکیلات از سوی شورای عالی

شورای بازنگری در قانون اساسی

- ▶ اعضای شورای نگهبان
 - ▶ روسای قوای سه گانه.
 - ▶ اعضای ثابت مجمع تشخیص مصلحت نظام.
 - ▶ پنج نفر از اعضای مجلس خبرگان رهبری.
 - ▶ ده نفر به انتخاب مقام رهبری.
 - ▶ سه نفر از هیأت وزیران.
 - ▶ سه نفر از قوه قضائیه.
 - ▶ ده نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی.
 - ▶ سه نفر از دانشگاهیان.
-

بازنگری در قانون اساسی

▶ در موارد ضروری

▶ ابلاغ موارد اصلاحی طی حکم مقام رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام به رییس جمهور

▶ عدم لزوم رعایت اصل پنجاه و نهم در مورد همه‌پرسی "بازنگری در قانون اساسی" (تصویب درخواست همه‌پرسی توسط دو سوم مجامع نمایندگان مجلس)

▶ شیوه کار و کیفیت انتخاب و شرایط آن طبق قانون

▶ تأیید و امضای مصوبات شورا توسط مقام رهبری

و سپس:

▶ مراجعه به آراء عمومی

▶ تصویب اکثریت مطلق شرکت‌کنندگان در همه‌پرسی

اصول تغییر ناپذیر

اصول مربوط به:

- ▶ اسلامی بودن نظام
 - ▶ ابتنای کلیه قوانین و مقررات بر اساس موازین اسلامی و پایه‌های ایمانی و اهداف جمهوری اسلامی ایران
 - ▶ جمهوری بودن حکومت
 - ▶ ولایت امر و امامت امت
 - ▶ اداره امور کشور با اتکاء به آراء عمومی
 - ▶ دین و مذهب رسمی
-
-

اسناد سیاسی جمهوری اسلامی ایران

- ▶ سند چشم انداز
- ▶ سیاستهای کلی
- ▶ قانون برنامه توسعه
- ▶ سایر قوانین
- ▶ اسناد ملی بخشی و فرابخشی
- ▶ قانون بودجه
- ▶ طرحها و برنامه ها

سند چشم انداز بیست ساله

- ▶ راهبردی
- ▶ بلندمدت
- ▶ جهت گیری سیاستگذاری
- ▶ مبنای تدوین سایر سیاستها
- ▶ برنامه های توسعه مراحل پیاده سازی سند چشم انداز هستند.

ساختار دولت جمهوری اسلامی ایران

سطح ملی

▶ رئیس جمهور

▶ هیأت وزیران

▶ وزرا

▶ نظارت: مجلس شورای اسلامی

▶ سطح محلی

▶ استانداری

▶ شهرداری

▶ بخشداری

▶ دهرداری

▶ نظارت: شوراهای ده، [بخش]، شهر،

شهرستان و استان

